14 Οκτωβρίου 2021

Ὁ πρῶτος καί ὁ δεύτερος Ἀδάμ (Ἅγιος Συμεὼν ὁ Νέος Θεολόγος)

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Ορθοδοξία και Ορθοπραξία

Ἀπό τό Ἅγιο Πνεῦμα φωτισμένος ὁ Ἀπόστολος Παῦλος μᾶς παρουσιάζει γι’ ἄλλη μιά φορά τά μυστήρια τοῦ Θεοῦ. Γράφοντας στούς Κορινθίους, μιλάει γιά δύοἀνθρώπους: «Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊκός, ὁ δεύτερος ἄνθρωπος ὁ Κύριος ἐξ οὐρανοῦ. Οἷος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καί οἱ χοϊκοί καί οἷος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καί οἱ ἐπουράνιοι· καί καθώς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φορέσομεν καί τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου».

Πρῶτος ἄνθρωπος εἶναι ὁ Ἀδάμ, πού ἔπλασε ὁ Θεός «χοῦν λαβών ἀπό τῆς γῆς», γι' αὐτό καί ὀνομάστηκε χοϊκός. Αὐτόν τὸν ἄνθρωπο τὸν ἔβαλε ὁ Θεός μέσα στὸν παράδεισο, ὅπου μποροῦσε νά συναναστρέφεται μέ τούς ἀγγέλους Του, νά Τόν δοξολογεῖ μαζί μ' αὐτούς καί νά δέχεται τὶς θεῖες ἐλλάμψεις Του. Εἶχε, ὅμως, πάρει θεϊκή ἐντολή, νά μή φάει «ἀπό τοῦ ξύλου τοῦ γινώσκειν καλόν καί πονηρόν», γιά νά μήν παραδοθεῖ στόν θάνατο. Ἀλλ' αὐτός, παραβαίνοντας τήν ἐντολή τοῦ Θεοῦ, ἔφαγε ἀπό τό δέντρο τῆς γνώσεως τοῦ καλοῦ καί τοῦ κακοῦ. Καί μόλις ἔφαγε, ἔχασε τήν ἀθωότητά του καί εἶδε τὴν γύμνωσή του. Ὕστερ' ἀπ' αὐτό στερήθηκε τ' ἀγαθά τοῦ Θεοῦ. Μέ τήν ἀποδοχή τῆς δόλιας προτροπῆς τοῦ φιδιοῦ, τυφλώθηκε ψυχικά καί δέν εἶχε πιά τήν δυνατότητα νά βλέπει τήν ἀνέκφραστη θεία δόξα. Ἔπεσε, βλέπετε, θύμα τῆς πλάνης τοῦ διαβόλου, φιλοδοξώντας νά γίνει Θεός! Ἀλλ' ἀντί γι' αὐτό, ἔχασε καί τά θεῖα δῶρα πού εἶχε. Ἔγινε φθαρτός καί θνητός καί ἄλογος, σάν τ΄ ἄλογα κτήνη, ὅπως λέει ὁ προφήτης Δαβίδ: «Παρασυνεβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις καί ὡμοιώθη αὐτοῖς». Ἀπό τὴν θεόσδοτη δόξα καί τὴν ἀπόλαυση τῆς ἀθάνατης ζωῆς, γκρεμίστηκε στήν ἀτιμία καί στήν φθορά. Ἔχασε τόν ἀνεκτίμητο πνευματικό του πλοῦτο κι ἔγινε τραγικά καί ἀξιοθρήνητα φτωχός. Αὐτός εἶναι ὁ χοϊκός ἄνθρωπος, ὁ πρῶτος Ἀδάμ.

Ἄς ἔρθουμε τώρα στόν δεύτερο Ἀδάμ. Δέν εἶναι παρά ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός, «Θεός ἀληθινός ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ», «ἄναρχος Υἱός ἀνάρχου Πατρός». Αὐτός, «ὢν ἐν τῷ Πατρί», κατέβηκε στήν γῆ, σαρκώθηκε «ἐκ Πνεύματος Ἁγίου», ἀπό τά παρθενικά σπλάχνα τῆς Παναγίας Θεοτόκου, κι ἔγινε ὅμοιος μέ μᾶς σέ ὅλα, ἐκτός ἀπό τήν ἁμαρτία. Σκοπός τῆς σαρκώσεώς Του ἦταν ν' ἀνακαινίσει τόν

παλαιό ἄνθρωπο καί ὅλους ἐκείνους πού γεννήθηκαν ἀπ’ αὐτόν καί γεννιοῦνται ἀπό τούς ἀπογόνους του, ἀφοῦ εἶναι ὅμοιοι μέ τοὺς γεννήτορές τους. Ἐπειδή, δηλαδή, ὁ Ἀδάμ, μετά τήν παράβαση, ἔγινε φθαρτός καί θνητός καί πνευματικά φτωχός, ἐπειδή, μ’ ἕναν λόγο, ἔγινε «χοϊκός», ἔτσι «χοϊκοί» ἦταν καί ὅσοι γεννήθηκαν ἀπ’ αὐτόν, φθαρτοί καί θνητοί καί μέ τέτοια πνευματική γύμνια, πού δέν διέφεραν σχεδόν ἀπό τ’ ἄλογα ζῶα.

Ἀπό τήν ψυχή τοῦ ἀνθρώπου ἔφυγε ἡ θεϊκή ὡραιότητα, καί μέσα της μπῆκε ἡ δαιμονική ἐμπάθεια. Τόσο πολύ μάλιστα σκοτίστηκε ἀπό τὸν διάβολο ὁ ἄνθρωπος, σέ τέτοια ἀγνωσία κατάντησε, πού ἔφτασε στό σημεῖο ν’ ἀφήσει τήν λατρεία τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ καί νά θεοποιήσει τήν γῆ, τόν ἥλιο, τήν σελήνη, τ’ ἄστρα, τά κτίσματα γενικά, ἀκόμα καί τά αἰσχρά πάθη. Τό κακό ἦταν γενικό, πανανθρώπινο. «Πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρειώθησαν», κατά τὸν ψαλμωδό. «Διό καί παρέδωκεν αὐτούς ὁ Θεός ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν», γράφει ὁ ἀπόστολος Παῦλος, «εἰς ἀκαθαρσίαν τοῦ ἀτιμάζεσθαι τά σώματα αὐτῶν ἐν αὐτοῖς, οἵτινες μετήλλαξαν τήν ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει, καί ἐσεβάσθησαν καί ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρά τόν κτίσαντα».

Ἀπ’ αὐτήν τὴν ζοφερή κατάσταση θέλησε ὁ Θεός νά μᾶς βγάλει. Μᾶς λυπήθηκε, ἦρθε στήν γῆ ἁπλός καί ταπεινός, κι ἔζησε ἀνάμεσά μας σάν κοινός ἄνθρωπος.

Γνωρίζουμε ὅλοι, ὅτι ὁ Θεός ἔπλασε τὸν Ἀδάμ. Ὕστερα τὸν ἔριξε σέ ἔκσταση, τὸν ὕπνωσε, καί παίρνοντας μιά ἀπό τίς πλευρές του, δημιούργησε τήν γυναίκα. Ἡ πλευρά τοῦ Ἀδάμ εἶναι ἡ γυναίκα. Ἀπ’ αὐτήν, λοιπόν, τὴν πλευρά τοῦ Ἀδάμ σαρκώθηκε ὁ Υἱός καί Λόγος τοῦ Θεοῦ καί «ᾠκοδόμησε» τήν Ἐκκλησία, «ἣν περιεποιήσατο διά τοῦ ἰδίου αἵματος». Γι’ αὐτό εἶναι ὁ δεύτερος, ὁ νέος Ἀδάμ, «ἀπόγονος» καί «συγγενής» τοῦ πρώτου, κι ἔτσι συγγενής «κατά σάρκα» ὅλων τῶν ἀνθρώπων, ὅπως βεβαιώνει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Τήν σάρκα ἐνδυσάμενος (ὁ Χριστός), ἐνεδύσατο τήν ἀνθρωπότητα». Ὁ Χριστός εἶναι δίκαιος, ἅγιος καί ἀθάνατος· ἐμεῖς ἁμαρτωλοί, φθαρτοί καί θνητοί. Μαζί Του μᾶς συνδέει ὅμως ἡ σαρκική συγγένεια. Γι’ αὐτό μεσίτευσε στόν Πατέρα Του νά μᾶς χαρίσει τήν σωτηρία, νά μᾶς ξαναδώσει τήν ἀθανασία, νά μᾶς ἐπαναφέρει στήν προπτωτική κατάσταση, στό «ἀρχαῖον κάλλος».

Τά μέσα τώρα τῆς σωτηρίας καί τῆς ἀπαλλαγῆς μας ἀπό τήν δουλεία τοῦ θανάτου καί τῆς φθορᾶς, εἶναι ἡ πίστη στόν λυτρωτή μας Χριστό καί ἡ ἐφαρμογή τῶν σωτήριων παραγγελιῶν Του.

Ἄν τηρήσουμε, δηλαδή, ὅ,τι γράφει τό Εὐαγγέλιο, πού δέν εἶναι παρά ὁ τρόπος καί ὁ δρόμος ἐπιστροφῆς στήν ἀθανασία, θά γίνουμε νέοι ἄνθρωποι, ὄχι χωματένιοι ἀλλά οὐράνιοι, παιδιά τοῦ οὐράνιου Πατέρα, ὅμοιοι μ’ Αὐτόν χαρισματικά. Ἄν

ὅμως καταφρονήσουμε τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ, τίς λυτρωτικές καί ζωογόνες, τότε θά χάσουμε ὅλα τ' ἀγαθά Του. Καί ὅπως ὁ Ἀδάμ μέτα τήν παράβαση διώχθηκε ἀπό τόν παράδεισο καί ἀποξενώθηκε ἀπό τήν δόξα τοῦ Θεοῦ, ἔτσι κι ἐμεῖς, ὅταν ἁμαρτάνουμε, χωριζόμαστε ἀπό τήν Ἐκκλησία τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ καί ξεσκίζουμε τό θεϊκό ἔνδυμα τῆς ψυχῆς μας. Ἔτσι, στερούμαστε τὴν αἰώνια ζωή, τό ἀνέσπερο καί παντοτινό φῶς, τὸν ἁγιασμό, τὴν θέωση, «πᾶν δώρημα τέλειον ἐκ τοῦ Πατρός τῶν φώτων». Καί ἐνῶ, πρίν ἁμαρτήσουμε, ἤμασταν οὐράνιοι ἄνθρωποι καί ἐπίγειοι ἄγγελοι, γινόμαστε πάλι «χοϊκοί», ὅπως καί ὁ πρῶτος Ἀδάμ μετά τήν πτώση του. Ἀκόμα χειρότερα, γινόμαστε ὑπόδικοι θανάτου καί ἀτέλειωτης κολάσεως στήν «γέενα τοῦ πυρός». Δέν χάνουμε ἁπλά τὸν αἰσθητό παράδεισο, ὅπως ὁ Ἀδάμ, ἀλλά βγάζουμε τόν ἑαυτό μας ἀπό τὴν βασιλεία τῶν οὐρανῶν καί τοῦ στεροῦμε τά αἰώνια ἐκεῖνα ἀγαθά, «ἅ ὀφθαλμός οὐκ εἶδε καί οὖς οὐκ ἤκουσε καί ἐπί καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἅ ἡτοίμασεν ὁ Θεός τοῖς ἀγαπῶσιν Αὐτόν».

Ὕστερα ἀπ' ὅσα ἀναφέραμε, ἄς ἐξετάσουμε καλά ἄν τηροῦμε τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ. Ἄς ἀναρωτηθοῦμε σοβαρά: Ἐκμεταλλευόμαστε τό τάλαντο τῆς σωτηρίας καί τό χάρισμα τοῦ ἁγιασμοῦ, ἤ μήπως τό χώσαμε βαθιά μέσα στήν γῆ τῆς ἀμέλειας καί τῆς ἁμαρτίας; Πῶς νά μᾶς ἀγαπήσει ὁ Θεός, ἄν δέν τηροῦμε τίς ἐντολές Του; Μᾶς τό εἶπε καθαρά: «Ὁ ἀγαπῶν με, τὰς ἐντολάς μου τηρήσει καί ἐγώ ἀγαπήσω αὐτόν καί ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτόν». Αὐτά δέν εἶναι λόγια ἀνθρώπινα, ἀλλά λόγια ἅγια τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ.

Ἄς μήν εἴμαστε λοιπόν ἐλαστικοί ἀπέναντι στήν συνείδησή μας. Ἄς κρίνουμε τόν ἑαυτό μας αὐστηρά καί τότε θά διαπιστώσουμε, ὅτι ἐμεῖς οἱ ἴδιοι εἴμαστε οἱ αἴτιοι τοῦ χωρισμοῦ μας ἀπό τόν Θεό. Ἄς μετανοήσουμε, ἄς κλάψουμε γιά τήν ἄθλια κατάστασή μας, καί ἄς ἀγωνιστοῦμε πιά νά φορέσουμε «τήν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου».

Πηγή: agiazoni.gr